

Pásztó Város Önkormányzata Gazdasági Programja

Szerkesztette: Kriston Péter

Pásztó, 2003. október 27.

TARTALOM:

Bevezetés

- I. Páztó szerepe az országos, regionális, megyei és kistérségi programokban
- II. Az önkormányzat működésének főbb alapelvei
- III. Az önkormányzat pénzügyi politikája
 - III/1. Helyzetértékelés
 - III/2. A gazdálkodás prioritásai
 - III/3. Önkormányzati vagyongazdálkodás
- IV. A településrendezés és városfejlesztés feladatai
- V. A humánszolgáltatások és az intézményhálózat fejlesztési feladatai
- VI. A szociális gondoskodás feladatai
- VII. A Polgármesteri Hivatalt érintő fejlesztések
- VIII. Vállalkozásfejlesztés és munkahelyteremtés

Összegzés

BEVEZETÉS

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 91. § /1/ bekezdése előírja az önkormányzat részére a gazdasági program meghatározását, amelyet a Képviselő-testület egyik át nem ruházható hatásköröként is nevesít. Az 1991. évi XX. törvény ezen túlmenően előírja a jegyző gazdálkodási feladata és hatásköre között a helyi önkormányzat gazdasági programtervezeteinek az elkészítését a polgármester gazdálkodási feladata és hatásköre kapcsán pedig a gazdasági programtervezet Képviselő-testület elé terjesztését. Az Állami Számvevőszék egy korábbi vizsgálata során hiányolta, hogy ilyen tárgyú hatályos előterjesztéssel a képviselő-testület nem rendelkezik.

A helyi önkormányzatok gazdaság programjának időtávlatára, felépítésére, szerkezetére, esetleg belső tartalmi elemeire vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincsen, illetve egységes országos gyakorlat sem alakult ki ebben a témában. A gazdálkodás kereteire vonatkozó egyéb jogszabályi rendelkezések és a szakirodalom összevetése alapján azonban a gazdasági program az önkormányzat hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként, a több éves kihatással járó önkormányzati döntések, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.

Pásztó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 1996. márciusában fogadta el „Pásztó Város középtávú fejlesztési és gazdasági programját”. Az akkori programban foglaltak mára részben megvalósultak, részben aktualitásukat veszítették, részben továbbra is vállalható célkitűzéseket jelentenek a Képviselő-testület számára.

A jelen gazdasági program egyaránt épít az érvényben lévő testületi határozatokra, a korábban megfogalmazott ágazati koncepciókra, az előkészítő folyamat során széles körből begyűjtött véleményekre és javaslatokra, a törvények által meghatározott önkormányzati feladatok ellátási kereteire, ugyanakkor figyelemmel van a város adottságaira, jelenlegi helyzetére és lehetőségeire.

Mindezekre tekintettel Pásztó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elsősorban a 2003. és 2006. közötti időszakra vonatkozólag, de számos elemében 5-10 éves fejlesztési perspektívában gondolkodva alkotta meg gazdasági programját.

I.

Pásztó szerepe az országos, regionális, megyei és kistérségi programokban

A város gazdasági programját, az önkormányzat fejlesztési célkitűzéseit nem lehet anélkül megfogalmazni, hogy ne kerüljön áttekintésre Pásztó eddigi helye, szerepe, megjelenése a különböző országos, regionális vagy megyei, illetve kistérségi készítésű fejlesztési programokban, koncepciókban, tervekben.

A./ Országos programok

Az országos szinten készített és megismerhető programok jellemzően nem fogalmazznak meg konkrét településekre lebontott feladatokat, illetve amennyiben egyes térségek vagy települések esetében mégis nevesítésre kerülnek, azok zömében nem Nógrád megyéhez, azon belül speciálisan nem Pásztóhoz kötődnek.

A 35/1998. /III. 20./ OGY. határozattal elfogadott Országos Területfejlesztési Konceptió esetében két konkrétumot lehet megemlíteni. Az egyik a Mátra-Bükki kiemelt üdülőkörzet fejlesztéséhez fűződő országos érdek megfogalmazása, a másik pedig a 21-es főközlekedési út autóúttá fejlesztésének a felvetése.

A 83/1997. /IX. 26./ OGY. határozattal elfogadott Nemzeti Környezetvédelmi Programnak, a 2253/1999. /X. 07./ Korm. határozattal elfogadott Nemzeti Agrár –környezetvédelmi Programnak, vagy akár az 53/2001. /VIII. 17./ FVM rendelettel kihirdetett „Magyarország SAPARD terve 2000-2006. című dokumentumnak nincsen Pásztóhoz köthető megfogalmazása.

Némiképpen eltér az előzőektől a Nemzeti Fejlesztési Terv helyzete. Az NFT 5 operatív programból épül fel, ezek egyike a Regionális Operatív Program, amely az Országos Területfejlesztési Konceptió mellett a régiók által kidolgozott fejlesztési stratégiákon alapul. A Regionális Operatív Programhoz kapcsolódó Nógrád megyei projektjavaslatok 2002. júniusában kerültek összeállításra és a Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács által elfogadásra.

A megfogalmazott projekt javaslatokból pásztói vonatkozásúak az alábbiak:

- Pásztó Galyatető-Mátraházai összekötő út Pásztót elkerülő szakasza,
- Pásztó és térsége szennyvízelhelyezése,
- Pásztó városi strand fejlesztése,
- előzési szakaszok kiépítése a 21-es főúton.

A legkedvezőtlenebb helyzetű megyék felzárkóztatására szolgáló keretek felhasználásáról szóló 47/2003. /IV. 3./ Korm. rendelet melléklete felsorolja az egyes megyék fejlesztési célkitűzéseit. Nógrád megye esetében ezek között nevesítetten szerepel a „pásztói gyógyvíz hasznosítási program megvalósításának elősegítése.”

B./ Regionális programok

Az Észak-magyarországi régióban készült különféle ágazati fejlesztési tervek közül Pásztót érintő célkitűzéseket fogalmaz meg a Magyar Turizmus Rt. megbízásából 2000. októberében elkészült „Észak-Magyarországi Régió Turisztikai Fejlesztési koncepciója és stratégiai programja”.

Az egészség-turizmus alprogramban kiemelt helyszíneként szerepel a pásztói strandfürdő önálló fejlesztési programja. Az üdülő-pihenő turizmus alprogramon belül pedig a hegyvidéki üdülés feltételeinek fejlesztése kapcsán szerepel Mátrakeresztes térsége.

Az Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség által 2001. őszén készített „Az Észak-magyarországi régió egészségügyi stratégiája 2003-2006. közötti évekre” című dokumentumban a mozgásszervi rehabilitáció fejlesztési területeként jelenik meg a pásztói kórház.

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi Egyesülés által 2002-ben készült „Az Észak-magyarországi Régió Környezet- és természetvédelmi Programja”. Áttételesen Pásztót is

érinti a program azon eleme, amely a 21-es főút mentén zöldfolyosók /fa-, cserjesorok, gyep/, az útpálya alatt áttereszek kialakítását /az élővilág migrációjának a biztosítása érdekében/ fogalmazza meg feladatként.

2002. februárjában készült el a „Neogradiensis Eurorégió Nógrád megyei térségfejlesztési Programja” A program említi a 21-es főút gyorsforgalmi úttá fejlesztését, a 81. számú vasúti fővonal felújítását, villamosítását, továbbá felveti a megye városaiban egy „főutcaprogram” /építészeti emlékek rekonstrukciója, az épített környezet védelme/ megvalósítását.

Nógrád megye, Losonc és Salgótarján térségének fejlesztésére készült urbanisztikai tanulmányterv stratégiai célként fogalmazza meg, hogy tovább csökkenjen a munkanélküliségi ráta a Pásztói kistérségben, prioritásként határozza meg komplex városrehabilitációs és városfejlesztési akciók megvalósítását a kistérségi központokban, a 21-es főút 2 x 2 sávú autópályára fejlesztését, a Hatvan-Salgótarján-országátár vasútvonal korszerűsítését.

Az anyag ajánlasként szól Pásztó operatív városfejlesztési, illetve városrehabilitációs akciótervének az elkészítéséről a helyi gazdaságfejlesztési és befektetés ösztönzési elképzelések továbbfejlesztésével párhuzamosan.

C./ Megyei programok

Nógrád megye fejlesztésének hosszú távú stratégiai céljait 1997. március 11-én fogalmazta meg a Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács. Ennek nyomán készült el Nógrád megye Hosszútávú Területfejlesztési koncepciója 1998. októberében. Az utóbbi anyagban is szerepel a pásztói strandfürdői kút vizének hasznosítása a gyógyturizmusban, a 21-es főút autópályára fejlesztése, a 81-es vasúti fővonal pálya megerősítése és villamosítása, továbbá a Hasznosi víztározó vízkészletének mennyiségi és minőségi védelme és a bezárásra került pásztói hulladéklerakó rekultiválása.

2003. júniusában készült el Nógrád megye közlekedésfejlesztési koncepciója. A koncepció 2030-ig tervez és ezen időtávlaton belül számos Pásztót érintő célkitűzést fogalmaz meg. Ezek az alábbiak:

- 2006-ig a 21-es út négy nyomtávúsítása szakaszosan, a Pásztó északi elkerülő út megépítése és Hasznos belterületén egy 3 km-es kerékpárút kiépítése,
- 2006. és 2013. között a Pásztót Szécsényvel összekötő út fejlesztése /szélesítés, ív és magassági korrekciók/, a Muzslai üdülőtelepre vezető út rekonstrukciója és egy Hatvan-Salgótarján kerékpáros túraútvonal kialakítása,
- 2020. és 2030. közé prognosztizálják a 21-es főút M21-es gyorsforgalmi úttá történő fejlesztését, a Pásztó déli ipartelep feltáró /elkerülő/ út megépítését, valamint a Galyatető és Hasznos közötti kerékpárút megvalósítását,
- konkrét időpont nélkül szerepel a Pásztó-Szurdokpüspöki útrekonstrukció egy 4 km-es szakaszon, illetve új autóbusszjáratok beindítása Pásztó-Ecseg-Buják-Bér-Bercel útvonalon a tervezett új útszakaszok megépítését követően.

D./ Kistérségi programok

Kistérségi szintű jelentősebb program három készült az elmúlt 10 évben. Ilyen a „Pásztó és a Cserhát Idegenforgalom Fejlesztési Konceptiója” 1997-ből, a ”Pásztói Kistérség agrárstruktúra átalakítási és vidékfejlesztési Operatív programja” /az úgynevezett SAPARD Program/ 2000-ből és „A pásztói kistérség szociális fejlesztési programja” 2001-ből. Az utóbbi kettőt a képviselő-testület is többször tárgyalta.

Az idegenforgalom fejlesztési koncepcióból kiemelkedőek az alábbi – részben már megvalósult – célkitűzések és javaslatok:

- pásztói Tourinform Iroda létrehozása és feladatorientált működtetése,
- strandfürdő fejlesztése,
- a Muzslai szanatórium létrehozása,
- mátrakeresztesi erdei iskola működtetése,
- a regionális kiállítás és vásár és a „Pásztói Ősz” rendezvénysorozat rendszeressé tétele,
- Kishegyi szabadidő park megvalósítása,
- Hasznoson kereskedelmi szálláshely, étkezési lehetőség, ifjúsági táborhely kialakítása,
- Mátrakeresztesen kereskedelmi szálláshely bővítés, kisvendéglő kialakítása, egyes speciális személyi szolgáltatások /pl. ajándékbolt, sport-szerkölcsönzés, túraszervezés, fafaragó tanfolyam/ megvalósítása.

A különböző célkitűzések megismerése után világosan érzékelhető az általános tendencia, mely szerint ahogyan közelít a döntéshozó szint a városhoz, úgy erősödik az érdekérvényesítő képesség, úgy nyernek befogadást és szakmai támogatást a pásztói vonatkozású fejlesztési elképzelések.

II.

Az önkormányzat működésének főbb alapelvei

- Az önkormányzat tevékenységének alapja a törvényesség és a nyilvánosság, az átláthatóság
- Az önkormányzat a munkájában a város polgáraival, gazdasági és civil szervezeteivel és az egyházakkal közösen, partneri viszonyban kíván együtt tevékenykedni.
- Pásztó a kistérség gazdasági, oktatási, egészségügyi, kulturális, kereskedelmi, igazgatási, szociális és idegenforgalmi központja. E szerepkör betöltése érdekében az önkormányzat szoros együttműködésre és egyeztetésre törekszik a kistérség településeivel.
- Az önkormányzat a meglévő nemzetközi kapcsolatait erősítésével, tartalmasabbá tételével is biztosítani igyekszik a város ismertségét és elismertségét a világban, illetve elősegíti az Európai Unióhoz történő csatlakozást.
- Az önkormányzat fontosnak tartja a városban élő romák társadalmi lemaradásának csökkentését, az esélyegyenlőség javítását, a cigányság felemelkedését és minél teljesebb társadalmi beilleszkedését.

- Az önkormányzat kiemelten kezeli a testületi döntéseket előkészítő hivatali munkát, az előterjesztések szakmai színvonalának folyamatos javítását, a döntések végrehajtásának mind eredményesebb szervezését.
- Az intézményi struktúra korszerűsítésének folytatása mellett folyamatosan törekszik az ágazati minimum követelmények fokozatos teljesítésére.
- Kiemelten kezeli a hivatal közszolgálati munkájának minőségi javítását, a polgárok ügyeinek gyors és hatékony intézését.
- Az önkormányzat törekszik az egyes városrészek közötti infrastrukturális különbségek folyamatos csökkentésére, a város közigazgatási területén bárhol élők egyforma komfortérzetének, a közel azonos életminőséget biztosító feltételeinek a kialakítására.
- A Képviselő-testület folytatja mindazokat a kezdeményezéseket és programokat, amelyek az elmúlt önkormányzati ciklusok alatt elindultak vagy megfogalmazódtak.

III.

Az önkormányzat pénzügyi politikája

III./1 Helyzetértékelés

Pásztó város Nógrád megye egyik, társadalmi-gazdasági szempontból többszörösen hátrányos helyzetű települése. Kistérségi központi szerepköréből adódóan törvényi kötelező feladataitól lényegesen több feladatot lát el, intézményhálózata, városkörnyéki, sőt megyén kívüliek ellátásában is részt vesz.

Az önkormányzat tartósan működési forráshiányos, melyet különböző kiegészítő állami forrásokkal és vagyoneértékesítési bevételekkel, ezen túlmenően hitelek felvételével pótol.

Az önkormányzat működési forráshiányának okait az alábbiakban látja:

A normatív állami finanszírozás nem fedezi csak különböző mértékben és arányban hozzájárul a feladatellátáshoz, melyet az önkormányzat helyben képződő bevételei nem tudnak az önkormányzati törvényből és más egyéb szaktörvényekből eredő szintű ellátás mértékéig biztosítani.

Az inflációs hatások messze meghaladják az állami költségvetés tervezetében prognosztizált és állami támogatással elismert költségeket.

Az állami költségvetés már 8 éve 0 % dologi automatizmussal számol, az elismert 12-8-6 %-os infláció ellenére, ami a helyben képződő bevételekkel értelem szerűen nem ellentételezhető. A 2002-ben végrehajtott közalkalmazotti bérintézkedések fedezetének biztosítása nagyrészt az Alkotmány és az Önkormányzati Törvény szerint szabad rendelkezésű pénzeszközök igénybevitelét feltételezi. 2003-ban BÉRHIKI a központilag kiadott feltételek szerint nem igényelhető. A fentiek miatt lekötött – korábban szabad forrásokat – az intézményfenntartástól és a városüzemeltetéstől kellett elvonni.

A központi szervek a finanszírozásban nem ismerik el a fentiekén túl a megnövekedett felújítási, karbantartási igényeket, emiatt az intézményi épületek és a települési infrastruktúra állaga jelentősen romlik.

A kor követelményeinek megfelelő szinten tartása, a szakmai színvonal biztosítása, az élet- és balesetvédelmi követelmények az önkormányzattól erejét meghaladó anyagi erőforrást igényelnek, mely vagyoneértékesítési és egyéb helyben képződő bevételekkel nem fedezhető. Emiatt az önkormányzatnak jelentős összegű fejlesztési célhitelt kellett felvenni.

Az önkormányzat kötelezően ellátandó intézményhálózat és intézményen kívüli feladatellátáson túl saját elhatározásában olyan feladatokat is felvállal, melyet a település lakossága és szervezetei igényei alapján szükségesnek tart, finanszírozása azonban nem vagy csak részben történik meg központi forrásokból. Vállalta a zeneiskola, a gimnázium, a kollégium, a kórház fenntartását, a múzeum támogatását.

A központi és a területi szervek feladat átrendezése során olyan feladatokat kap, melyeket nem vagy csak részben finanszíroznak központi pénzeszközökkel.

A működési hiány csökkentése, az állami finanszírozás hiányában kezelése érdekében az önkormányzat folyamatosan racionalizálta intézményhálózatát, csökkentette létszámát.

Az önkormányzat tartósan fejlesztési forráshiánnyal is küzd, mely infrastrukturális elmaradottságának kiküszöbölésére irányuló törekvésekből ered. Fejlesztési forráshiányát pályázati pénzeszközökkel, vagyoneértékesítési bevétellel szükség esetben fejlesztési célhitellel pótolja.

Az önkormányzat infrastrukturális elmaradottságának pótlására, a város fejlődésére kifejtett törekvése során – a pályázati pénzeszközök jelentős arányú igénybevétele eredményeképpen vagyona lényegesen gyarapodott.

Ugyanakkor figyelmeztető, hogy a vagyon teljesen átstrukturálódott. A forgalomképes vagyont az önkormányzat értékesítette és helyette fenntartási, felújítási költséget igénylő infrastrukturális vagy intézményi vagyon jött létre.

Az állami vagyonjuttatások (belterületi föld ellenértéke, gázvagyon ellentételezés) elfogytak és azt az önkormányzat felhasználta vagy célra tartalékolja.

Mindkezek együttes hatására az önkormányzat mind a fejlesztési, mind működési vonatkozásban az Ötv-ben meghatározott mértékű hitelképességi határt meghaladó mértékű hitelt volt kénytelen igénybe venni.

A gördülő terv a következő 2 évre minden alkalommal a tárgyévit meghaladó hiányt mutat. Ugyanakkor a kiegészítő állami támogatások (ÖNHÍKI, BÉRHÍKI, BM keret) igénybevételei feltételei szigorodnak.

Ezt a helyzetet mind a helyi, mind a központi feltételek rontják. A legnagyobb iparüzési adóalanyok csökkenő tevékenységet és ebből eredően csökkenő iparüzési adót prognosztizálnak a következő évekre. Az ipartelepítés feltételeinek javítása érdekében központilag fontolgatják az iparüzési adó módosítását vagy megszüntetését.

Ennek pótlása rendkívül nagy kihívás, hiszen a lakossági terhek közismerten magasak. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy Pásztón a lakosság a városüzemeltetéshez közvetlenül nem járul hozzá.

III/2. A gazdálkodás prioritásai

- 0.) Kezelhetetlen adósságspirál kialakulásának az elkerülése, a biztonságos gazdálkodás előfeltételeinek megteremtése.
- 1.) A város működőképességének biztosítása, a kötelező intézmények működtetése, a városfenntartási feladatok ellátása. Ennek érdekében az intézményhálózat racionalizálása oly módon, hogy az a város hosszú távú érdekében álljon.
- 2.) A város infrastrukturális elmaradottságának csökkentése. Ezen belül is kiemelten fejlesztendő:
 - a város teljes körű szennyvízhálózatának megvalósítása,
 - a közúthálózat fejlesztése, ennek kapcsán a közlekedési-parkolási gondok kezelése,
 - járdaépítés,
 - a felújításra szoruló intézményhálózat felújítása, korszerűsítése (cikluson átívelő feladat egy intézmény címzett támogatással való felújítása),

- az egészséges ivóvízellátás biztosítása, elsősorban a Dél-Nógrádi Vízmű Kft. fejlesztési pénzeszközeinek felhasználásával az elavult, elsősorban AC csövek kicserélése,
 - az intézményi feladatellátásnak a város igényeinek megfelelő korszerűsítése, racionalizálása a finanszírozási feltételek figyelembevételével,
 - a település lakosságának megőrzése érdekében segíteni és támogatni a fiatalok telek-, illetve lakásvásárlását (telekalakítással, lakásépítés és -vásárlás támogatásával).
- 3./ A komplex strandfürdő fejlesztés megvalósítása hazai és uniós pályázati források igénybevétele és szakmai-pénzügyi befektetők bekapcsolása révén.

Fentiekből eredően az önkormányzatnak az alábbi célkitűzései lehetnek
gazdálkodási területen:

- 1.) Az önkormányzat csak olyan kötelezettséget vállal, mely reálisan megvalósítható, költségvetési fedezete az önkormányzat költségvetéséből, átvett pénzeszközből, pályázati pénzeszközből, vagy törvényesen felvehető hitelből megvalósítható.
 - 2.) Az önkormányzat gazdálkodását, feladat-meghatározását a vonatkozó jogszabályi előírások mellett a település rövid és hosszú távú igényeinek, céljainak megfelelően alakítja. Ennek során figyelembe veszi a térségi és regionális célokat. Ehhez törekszik jogi és gazdasági eszközök felhasználásával az ipartelepítés és munkahelyteremtés elősegítésére, a település lakosságának növelésére.
 - 3.) Az önkormányzat minden lehetséges törvényes eszközt megragad bevételi forrásainak növelésére:
 - együttműködik közvetlenül és intézményei útján a gazdálkodó szervezetekkel,
 - igénybe veszi a pályázati lehetőségeket (cél- és címzett támogatás, ágazati pályázatok, EU pályázatok) és kialakítja a pályázatírás érdekeltégi rendszerét, nemzetközi kapcsolatait ezen a téren is erősíti,
 - ésszerű és elfogadható mértékig terheli a lakosságot,
 - együttműködik a városkörnyéki önkormányzatokkal,
 - a kialakult és elfogadott helyi adópolitikán ott és olyan mértékben változtat, ahol a változó törvényi előírások megkövetelik, az önkormányzat érdekében áll és nem hat a munkahelyteremtés, a vállalkozói kedve ellen, a lakosság részére elviselhető terhet jelent,
 - a hátralékok, kintlévőségek beszedésére hatékony intézkedéseket tesz.
- 4./ Elkerülhetetlenül szükséges, hogy az önkormányzat önfinanszírozó képessége javuljon. Biztosítani kell a felvett hitelek visszafizetését. A jelenlegi hitelállomány tovább nem növelhető.
- 5./ A lakosságot közvetlenül érintő infrastruktúrafejlesztés esetén az önkormányzat támaszkodik a lakosság önszervező képességére, arányos anyagi hozzájárulására./pl. kábel TV., gáz, szennyvíz, Muzslai út/.
- 6./ Az intézményhálózatban és a Polgármesteri Hivatalban biztosítani kell legalább a bér reálértékének megőrzését. A törvényi és helyi

szabályozáson alapuló juttatásokat továbbra is indokolt biztosítani.

- 7./ Az önkormányzat a munkanélküliség csökkentése, a munkába való visszatérés elősegítése, nem utolsó sorban az önkormányzati feladatellátás biztosítása érdekében számol közmunkás foglalkoztatással. Költségei kímélése érdekében lehetőség szerint foglalkoztat pályakezdő munkanélkülieket.
- 8./ A célszerű és eredményorientált pénzfelhasználás fenntartása érdekében jelentősebb hangsúlyt helyez a különféle ellenőrzési formák (belső ellenőr, vezetési munkafolyamatba épített ellenőrzés) erősítésére.

III/3. Önkormányzati vagyongazdálkodás

1.) Lakásgazdálkodás

A lakásállomány összetételében, sőt mennyiségében sem várható lényegi változás az önkormányzati ciklus hátralévő részében. Önkormányzati bérlakás építés – az anyagi erőforrások szűkössége miatt – nem tervezhető, így a város lakásállományának növekedésére csak a befektetői tőke lakáspiacon történő megjelenésével számíthatunk.

Az önkormányzati tulajdonú lakások jelenleg megközelítőleg egyenlő arányban szolgálnak szociális alapon kiutalt bérlakásként, valamint szakemberek elhelyezésére. A meglévő lakásállományból csak azok értékesítését célszerű tervezni, melyek felújítása, további fenntartása gazdaságtalan. A város szellemi erőforrásai megőrzése és bővítése érdekében indokolt a szolgálati lakások megőrzésével segíteni az értelmiség letelepedését.

2.) Nem lakáscélú helyiségeket érintő gazdálkodás

Jelentősége – az ingatlanhasznosítási bevételeken belül is – nem számottevő. A korábbi évek intenzív értékesítési tevékenységének eredményeként az ilyen ingatlanok száma kevés, esetenként a velük szemben megmutatkozó érdeklődés mérsékelt. Az elkövetkező időszakban is arra kell törekedni, hogy a tartósan, vagy átmenetileg szabad helyiségek – az önkormányzati feladatok ellátási színvonalának csökkenése nélkül – kerüljenek hasznosításra, ezzel is javítva a bevételek – kiadások közötti egyensúlyt. Az értékesítésre kijelölt, de átmenetileg üres helyiségek esetében meg kell vizsgálni a civil szervezetek útján történő ideiglenes hasznosításukat.

3.) Lakó- és üdülőtelkekkel kapcsolatos feladatok

Az önkormányzat 2003. évi költségvetése az északi városrészben telekkialakítást és előközművesítést határozott el, melynek végrehajtása a befejezéséhez közeledik. A településrendezési terv módosításának kapcsán újabb önkormányzati tulajdonú lakásépítésre alkalmas telkek kerülhetnek kialakításra a Kishegy-sétány északi oldalán. E két tényező hatására lényegesen megváltozott a 2001-2002. évi helyzet, ezen építési telkek várható számát (mintegy 35 db) figyelembe véve az építeni szándékozók igényei mintegy 3-4 évre biztonsággal kielégíthetők. Ezen időszak alatt fontos feladat lehet a keresleti-kínálati helyzet folyamatos figyelemmel kísérése, az eladási árak a piaci helyzethez történő igazítása, különös tekintettel arra, hogy jelenleg is van folyamatban, s minden bizonnyal a jövőben várható a magántulajdonban lévő területeken építési telkek kialakítása.

Ugyancsak családi házak építésére alkalmas telkek vannak az önkormányzat tulajdonában a Mátra, Vezér, Jávor utcákban, mintegy 20-22 db. Évente átlagosan 2-3 db megvásárlására került sor. Ettől nagyobb számú értékesítésre csak abban az esetben számíthatunk, ha az ott építkezni szándékozók hitelképessége javul, megfelelnek azoknak a feltételeknek, melyeket a pénzügyintézetek támasztanak velük szemben.

A Muzslán a korábbi időszakban kialakított üdülőtellek iránti érdeklődés az elmúlt 3-4 évben stagnált. Több körülmény együttes hatásaként – melyek közül egyik mindenképpen a rendezési terv várható módosítása – ebben az évben jelentősen megnőtt az igény. Ebben az évben már 8 db értékesítésre kötöttünk szerződést, s további 9-11 db iránt mutatkozik érdeklődés. Amennyiben ezek eladása realizálódik, év végére körülbelül 20 db üdülőtellek marad önkormányzati tulajdonban.

Az elkövetkező időszakban – ahogyan ezen telkek száma csökken – egyre fontosabb feladat kell, hogy legyen a viszonylagosan elhanyagolt terület rendbetétele annak érdekében, hogy a telkek kiejánlhatók legyenek.

4.) Egyéb önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás

Jelentős számú zártkerti és külterületi mezőgazdasági rendeltetésű ingatlan képezi az önkormányzat vagyonát. Ezekre jellemző, hogy elszórtan helyezkednek el, apró területnagyságokat képviselnek, összevonásukra, egyesítésükre nincs lehetőség. Értékesítésükre, esetlegesen cseréjükre, igény szerint haszonbérbeadásukra – az agrárszféra jelenlegi helyzetét is figyelembe véve – nem lehet számítani. Ezen mezőgazdasági rendeltetésű ingatlanok hasznosítására csak az országos helyzet gyökeres változása esetén lehet elképzelést, programot kidolgozni.

Az önkormányzat tulajdonában lévő, a gázközmű vagyonnal kapcsolatos önkormányzatot megillető államkötvényben, vagy egyéb értékpapírban meglévő vagyon hasznosításáról, felhasználásáról a Képviselő-testület - a fejlesztési feladatok függvényében – már döntött, illetve ilyen egyedi döntések indokoltak a közeljövőben is.

IV.

A településrendezés és városfejlesztés feladatai

1.) Várostervezés

A rendezési terv néhány részének az áttervezése ill. a szabályozási előírások kiegészítése, módosítása szükséges az önkormányzati és a vállalkozói elképzelések megvalósításához.

- Önkormányzati, ill. állami tulajdonú területeken tervezett beruházások:
 - 2409. számú északi elkerülő út építése,
 - Csillag téri körforgalom kialakítása,
 - Szabadidőpark déli részén lakótelkek kialakítása,
 - Cserhát lakónegyed beépítetlen részésének lakóövezet módosítása,
- Magán érdekeltségű területek, ingatlanok fejlesztései:
 - A Fő út–Gyárliget utcai szabad terület beépítése,
 - Muzsla üdülőtérrel délnyugatról határos külterületek belterületbe vonása,
 - Régivásártér út és az Alkotmány út kapcsolatának megtervezése,
 - Malomrét Szabadidőközpont kialakításához, hasznosi külterület belterületbe vonása.

2.) Tömegközlekedés

A menetrend szerinti VOLÁN járatok a fővárossal, a megyeszékhellyel és a szomszédos megyékkel is összeköttetést teremtenek. Helyi járat működtetési lehetőségeit meg kell vizsgálni. Új autóbusz megálló építése nem szükséges, (kivételt képez a strandi bejáró környékének megvizsgálása), viszont a meglévők korszerűsítése indokolt.

3.) Utak

Kiemelt jelentőséggel bír a közlekedés fejlesztésében a város északi részére tervezett 2408. számú elkerülő út a kapcsolódó körforgalommal és a Csillag téri körforgalom megépítése, mely önkormányzati hozzájárulás biztosításával valósulhat meg. Mindkét beruházás engedélyezési tervei elkészültek.

A Fő út forgalmi helyzetének javításához az északi elkerülő út és a Csillag téri körforgalom megépítésén, valamint megállási, parkolási lehetőségek növelésén kívül szükséges a Hunyadi utca Fő útig tervezett szakaszának kiépítése.

A város fogyatékosok közlekedését segítő stratégiai terve a következő évre 3 gyalogátkelőhely kialakítását és 9 útsatlakozás szegélyeinek süllyesztését tartalmazza.

Az útsatlakozások korrekcióját is előtérbe kell helyezni. A Baross Gábor és, Szondi út, illetve a Vámudvar becsatlakozásának kiépítését mielőbb meg kell oldani.

Folytatni szükséges a balesetveszélyes járdák felújítását, a közmunkaerő bevonásával. Szakmai érvek és lakossági igények egyaránt megtalálhatók az alábbi fejlesztési feladatok mögött:

Útépítés: Mátrakeresztes-Harmat út, Pásztó-Attila út,

Járdaépítés: Hasznos-Alkotmány út, Dobó út, Pásztó-Irinyi út,

Útfelújítás aszfaltozással: Mátrakeresztes-Hegyalja út (rézsűcsúszás helyreállítása, az útburkolat aszfaltozása), Pásztó-Baross G. út, Mátyás király út, Szentlélek út, Szőlőhegyi út, Nyomda út, Kishegy sétány, Kishegy út, Bánya út, Régivásártér út, Rezeda út, Ágasvár út rész-szakaszának aszfaltozása a Muzsla út és a Rezeda út között, a Madách út garázsok előtti útszakasza, a Muzslai üdülőterülethez vezető út, Verseny út, Vidróczki út vége.

Járdafelújítás: Pásztó-Vasút út, Baross G. út, Kossuth L. út, Deák Ferenc út, Szent Imre tér, Major út, Széchenyi út, Muzsla út, Fő út városközpont, Dankó út.

A Csermely, Vezér és Mátra utcákat érintően komplex út, járda és csapadékvíz elvezetés fejlesztés indokolt. Az úthálózat jelentős komfort érzetet javító hatását általános fejlesztése csak a csatornázottság befejezése után valósulhat meg.

4.) Hidak, átereszek

Hídépítés: Mátrakeresztes településen a Kékesi útról az iskola, óvodához egy faszerkezetű gyaloghídon történik a közlekedés, amely balesetveszélyes, az elbontását, vagy átépítését szükséges ütemezni.

A kishegyi fahíd felújítása – esetleg átépítése – a ciklus alatt, a megnövekvő forgalom, terhelés miatt is elengedhetetlen.

A város több eltömődött átereszének kitisztíttatása a csapadékvíz elvezető árokrendszerrel együtt még ebben az évben elengedhetetlen (pld. Szőlőhegyi út).

5.) Parkolók

A Fő úti és a piaci parkolási nehézségek folyamatos kezelése mellett, a Nagymező út – Diófa út sarkán elbontott épület helyén az út és a járda korrekciója után visszamaradt területen megoldhatóak az iskolacentrum időszakos rendezvényeihez kapcsolódó parkolási nehézségek.

Meg kell vizsgálni a parkolási rend szigorítását a városban.

6.) Közművek

A vezetékes jó minőségű ivóvíz ellátás a város közigazgatási területén biztosított.

A város 1/3 részbeni szennyvíz csatornázottsága a ciklus végére a tervezett II., illetve III. ütem szerinti megvalósítással teljessé tehető.

A következő évben csak a város nagyobb részének csatornázása valósulhat meg II. ütemként.

A szennyvíztisztító kapacitása kielégíti a teljes csatornázottság utáni várható igényeket.

A zárt csapadékcatorna hálózat kiépítettsége elégséges, átfogó időszakos tisztítása, felújítása a csapadékvíz elvezető árkokkal és a befogadókkal együtt mielőbb elvégzendő.

Mátrakeresztesen működtetni kell a kábeltéves rendszert, Hasznos esetében törekedni kell a kábelhálózat kiépítésére.

7.) Zöldfelületek

A Fő utca fasora hiányos, vegyes állományú. Az útmenti fasort kiegészíteni, vagy a teljes fasort azonos fajtájú, városi környezetet jól tűrő fajokkal kell újra telepíteni. Ennek lehetőségét van hivatva biztosítani a tervezési területen az építési vonal visszahúzása. Parkosítási, zöldfelület fejlesztési koncepciót

indokolt készíteni. Az ipari területek mellett mindig legyen zöldsáv is kialakítva.

8.) Játszóterek

A régebbi játszótereken az elavult, fém játszószerkezetek a jellemzők, amelyek az európai előírásokat már nem elégítik ki, felújításuk ezért nem indokolt. Az újabb, döntően fa játszószerkezetekkel felszerelt játszóterek előírásoknak megfelelő kialakítása is több millió forintot igényel.

A magas költségek miatt minden játszóteret nem tud felújítani az önkormányzat. Várhatóan néhány régi elavult, kihasználatlan játszóteret meg kell szüntetni, mert a működőknek teljes körűen meg kell felelniük az előírásoknak. Új játszóterek építését /pl. Hasznoson/ ennek megfelelően kell megvizsgálni.

9.) Városi strand

A strand területén úszó- és tanmedence épül a meglévő medence helyén, feszített víztükörrel, téliesítése tervezett. Az ülőmedence alaprajzilag körszeletekből szerkesztett idomokból, ülőpadokkal készül egy része jacuzziként üzemel.

A gyerekmedence két vízmagasságú, medencerészéhez beépített csúszda tartozik, mely a másik medencetérrel teremt kapcsolatot. A medence északi és déli részén külső tóból indított csúszdák kerülnek elhelyezésre. A vízforgató rendszer energiatakarékosra történő cseréje tervezett.

Öltöző az épület északi oldali szélfogójából nyílik, a pénztárt, ruhatárt magában foglaló előcsarnok. A férfi és női öltözők, vizes blokkal alkotják az északi épületraktus meghatározó részét. A nyári karfás öltöző a téli kis létszámú vendégforgalom esetre ruhatár. A déli oldali keresztzárnyban kap helyet a dolgozók kiszolgáló blokkja, a büfé és a raktárak, valamint gépészeti helyiség. Az épület mozgáskorlátozottak számára is biztosítja a megfelelő használatot.

A strandfürdő fejlesztésére 2002-ben PHARE pályázatot nyújtottunk be, melyet saját erővel és hazai forrásokkal kiegészítve biztosítjuk a megvalósítás pénzügyi fedezetét.

A strandi maradék szabad terület és a környező területek további kapcsolódó

Turisztikai célú fejlesztése a vállalkozói, befektetői érdeklődéssel összhangban indokolt.

10.) **Közműnyilvántartás**

A 3/1979. (Ép.Ért.11.) ÉVM. utasítás értelmében minden önkormányzatnak naprakész közmű-, illetve alaptérképi nyilvántartással kell rendelkeznie a saját közigazgatási területéről.

A friss, közműveket is tartalmazó digitális összközműtérkép elkészítése és 1 éven belül beálló változások felvezetésének költsége pályázattal és az érintett közművek saját részvállalásával csökkenthető.

11.) **Kommunális hulladéklerakó, rekultiváció**

A bezárt hulladéklerakó telep rekultivációs tervei elkészültek. Környezetének – a Zagyva és a telep között – időszakos talajvízvizsgálataiból következtethetünk arra, hogy elegendő lehet a hulladékhalom felületének termőfölddel való betakarása. 2002-ben a halom egy részének eltakarása részlegesen megtörtént. A munkák folytatása remélhető a szelektív hulladékgyűjtéssel együtt megvalósítható átrakó-tömörítő állomásra vonatkozó eredményes pályázatot követően.

A város hulladéklerakó telepének bezárását követően megoldatlan a helyi személtelhelyezés. A városban képződött hulladékot jelentős többletköltséggel kell más /Bátonyterenyén működő/ szeméttelre szállítani. Ez az állapot tartósnak tekinthető, ezért célszerű az elszállított hulladék mennyiségének és egyúttal a kezelési költségének csökkentése, ami megoldható helyi tömörítő üzembe állításával.

12.) **Belvíz- és csapadékvíz elvezetés**

Régivásártér út folytatása: az út tervei elkészültek a csapadékvíz elvezető rendszerrel együtt. A terület nagy része jelenleg magántulajdonban van, ami megnehezíti a további engedélyezési eljárásokat. A nyári esőzések következtében elkerülhetlenné vált a beavatkozás, melynek során a vízvezető árok egy része elkészült. Az engedélyek megszerzése után, a terület érzékenysége miatt a csapadékvíz elvezetés megoldása szükséges.

Vörösmarty út csapadékvíz elvezetése: az utca lejtési viszonyai miatt megoldatlan az út menti árokban összegyűlt víz elvezetése. Többszöri – ott lakókkal történt – egyeztetés következményeként megoldható a csapadékvíz magántulajdonú ingatlanokon való átvezetése a Bástya út felé.

Hasznoson a Vár út és Dobó út esetében meg kell vizsgálni a felmerült problémákat. Régóta megoldatlan kérdés a Toldi utca vízvezetési problémája is.

13.) **Lakótelkek kialakítása:**

A Munkácsy és a Derkovits utak végén kimért 27 telek közművesítését kell elvégezni, hogy a telkek értékesítésre kerülhessenek. Az elektromos és a vízvezeték engedélyezési tervei elkészültek. Az elektromos vezetékek rákötése a meglévő hálózatra nem biztosítható, ezért transzformátor állomás kiépítése szükséges.

14.) **Közvilágítás:**

A városban megvalósult fejlesztések befejező aktusaként szükséges a megfelelő közvilágítás kiépítése lámpaoszlopok és lámpatestek elhelyezésével a Fő téri új lakások előtt a Hunyadi út felőli parkolóban. A Madách út továbbépítése és az új templom megépülése indokolja a megfelelő közvilágítás kiépítését. Továbbá indokolt – az idegenforgalmilag is preferált területeken és a városrészekeken túlmenően - azokon az útszakaszokon, ahol nincs minden második oszlopon utcai világítás a meglévő oszlopokra is lámpatesteket szereltetni.

15.) **Városfenntartás**

A Városgazdálkodási Kft. által ellátott folyamatos feladatokon túlmenően indokolt a jövőben nagyobb hangsúlyt helyezni a kátyúzásra és az illegális szemét-lerakóhelyek kialakításának a megelőzésére, illetve felszámolására (pl. Plusz áruház mögött). Indokoltá vált egy korszerű, hatékony utcai seprőgép beszerzése.

A közterületek rendjének és tisztaságának a megőrzése érdekében szoros együttműködésre kell törekedni a civil szervezetekkel és az iskolákkal.

16.) **Városi piac**

Vállalkozói tőke és Európai Unió források bevonásával meg kell vizsgálni a városi piac korszerűsítésének, bővítésének a lehetőségeit, összhangban a kapcsolódó parkolási problémákkal. Jelenleg a keresleti és kínálati igényeket nem kielégítő, továbbá a vonatkozó szakhatósági előírásoknak nem megfelelő piac fejlesztésével el kell érni, hogy az egyre bővülő mezőgazdasági kisvállalkozás és az őstermelő lakosság termékeit az EU követelményeinek megfelelő élelmiszer higiénés feltételeket biztosító piacon, jó megközelítési és parkolási feltételek mellett tudja értékesíteni. Törekedni kell a piacon belüli vásárlói komfortérzet javítására.

V.

A humánszolgáltatások és az intézményhálózat fejlesztési feladatai

1.) **Oktatás.**

A város következő évekre szólóan legfontosabb célja a pásztoi közoktatás értékeinek megőrzése, az érték közvetítés szerepének erősítése (pl.: környezetvédelem, egészségvédelem, lokálpatriotizmus területén).

Biztosítani kell a nevelés-oktatás jogszabályi feltételeit, a helyi igények érvényesülését is figyelembe véve. Várospolitikai szempontból kiemelt fontosságú az első szakma megszerzése lehetőségének biztosítása, az idegen nyelv, a számítástechnikai ismeretek elsajátítása.

Az EU normák követelményeinek elérését célzó irányzatok fejlesztendők.

Mindezekre a közeljövőben esedékes pedagógiai program-módosításoknál, illetve az önkormányzat közoktatási intézkedési tervének hatályosulása kapcsán kivételes figyelmet kell szentelni. Folytatni kell az intézményi felújításokat (pl. Gimnázium, Kollégium, Dózsa tornatermi öltözők és iskolaudvar, Deák Ferenc úti épület tetőszerkezete stb.), megfontolandó egy közös orvosi szoba kialakítása.

2.) **Kultúra**

Pásztó gazdag szellemi múltja szorosan kapcsolódik jelenéhez. A város képes volt megmenteni, megbecsülni és megőrizni a múlt értékeit, hagyományait. Ezek ápolása mellett mindent meg kell tenni, hogy a város szellemi élete, kultúrája egyre gazdagodjon, kötődjenek a városhoz alkotók, alkotó közösségek, szellemi műhelyek.

A kulturális élet intézményi kereteit kialakultnak tartjuk, ám ez nem zárja ki az élethez való hozzáigazítását /pl. a művelődési ház belső átalakítását/.

Erősíteni kell a városi intézmények, gazdálkodó szervezetek, polgárok mecénási szerepvállalását.

3.) Sport

A testedzés szerepe jelentős az egészségmegőrzésben, a személyiségformálásban, de a sport - mint a testedzés gyakorlásának intézményesült formája - számos egyéb, a társadalom és az egyén szempontjából hasznos funkciót is betölt.

A rendszer valamennyi elemébe (diáksport, verseny és szabadidősport, utánpótlás nevelés) a jelenlegi értékek megőrzése és fejlesztése a cél.

A meglévő önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények felújítását, fejlesztését hosszabb távú ütemterv szerint kell elvégezni, ennek keretében meg kell vizsgálni egy többfunkciós városi sportcsarnok létrehozását.

4.) Civil szervezetek

A civil szervezetek támogatása a mai gyakorlat szerint a pályázati támogatások szakbizottság által történő elosztására, illetve a költségvetési rendeletben néhány kiemelten támogatott alapítvány segítésére korlátozódik. A támogatási összegek meghatározásakor nincsen alkalmazott, egységes szempontrendszer.

A folyamatos és elfogulatlan támogatás eléréséhez értékeket és prioritásokat kell megfogalmaznunk, ami a fő piaci, társadalmi környezet figyelembevétele nélkül elképzelhetetlen. Igényfelmérést kell végeznünk, hogy ne csak reagálni legyünk képesek a megváltozott igényekre, hanem tudatosan elébe menjünk ezeknek.

Feladatunk kidolgozni azt a szempontrendszert (tagság aránya, a működési célok és alapelvek mennyiben egyeznek az önkormányzat céljaival, kit kell csak "koordinálni", és kinek, miért kell egyéb technikai jellegű támogatást nyújtani stb.), mely alapja lesz az erőforrások elosztásának.

Önkormányzatunk célja, hogy egyes feladatokat fokozatosan "leosztva" visszavonuljunk, s ezzel egy időben erősítsük a civil szféra szerepvállalását. Ez utóbbi megvalósulása esetén közvetítő-koordinátorként leszünk jelen. Az önkormányzat nem kivonulni akar bizonyos kötelezettségek ellátása vagy vállalt feladatok elvégzése alól, hanem más típusú koordinációt kíván felvállalni. Ez pedig a személyorientált koordináció, amelybe a konfliktusfeloldás, a vezető segítése, a belső értékrend, a továbbképzés és a nyilvánosság biztosítása tartozik.

Meg kell vizsgálnunk, hogy melyek azok az önként vállalt feladatok, melyeket a civil szféra partnerként átvállalhat, természetesen meghatározott erőforrások biztosítása esetén és megfelelő szerződés keretében.

A feladatok ellátásához szükséges források biztosíthatóak: pénzügyi támogatások (kiemelten kezelt civil szervezeteknek programfinanszírozásban), természetbeni juttatások és szolgáltatások, infrastrukturális támogatások biztosításával, intézményeken keresztüli "befogadás"-sal, humán erőforrás rendelkezésre bocsátásával.

Fentiek érdekében szükséges egy átfogó civil stratégia, mely meghatározza, hogy az önkormányzat milyen célok elérése érdekében, mely közszolgáltatási, illetve problématerületeken, milyen céllal, feltételekkel és garanciákkal számít a társadalmi öntevékenységre, milyen formákat (típusokat) preferál egyes területeken.

5.) Egészségügy

Az egészségügyi alapellátás privatizációját követően felülvizsgálandó annak intézményrendszere.

Elsőrendű feladat a Gyermekosztály újraindítása.

A kórház támogatására továbbra sem tudunk az eddigieknél nagyobb összegeket fordítani, ezért szorgalmazni kell a kórházban az új típusú, gazdaságos szolgáltatások rendszerét, ki kell dolgozni részben a finanszírozás, részben a működtetés alternatíváit.

A Pásztó Városi Kórház rekonstrukció II. üteme:

2001-ben címzett támogatásra való pályázat elkészítésével szinte 100%-os támogatás, elnyerése után 2002-ben megkezdődött a kivitelezés. 2003-ban az építkezés befejezésével, a szükséges berendezések, eszközök beszerzésével valósul meg a beruházás.

6.) *A szféra gazdálkodását, az intézmények működtetését érintő speciális kérdések:*

- Az önként vállalt feladatok változtatásának programja:

Az önkormányzatot a nyomasztó gazdasági helyzet az önként vállalt feladatok felülvizsgálására kényszeríti.

A Képviselő-testület az idei évben meghozta az intézményhálózat átalakítására vonatkozó döntéseit (megszüntetések, integráció, szolgáltatás csökkentés), melyek végrehajtása folyamatban van.

A meglévő gazdasági problémák sem jelenthetik akadályát a feladatok szükségszerű növekedésének vagy esetleges átstrukturálódásának.

- A vállalt feladatok ellátásának racionalizálására teendő intézkedések:

A vállalt feladatok körében a szóba jöhet a továbbiakban társulások létesítése, a költségvetési szerv forma társasági formává alakítása), feltéve, hogy az önkormányzati kötelezettségek csökkenthetők általuk.

Lehetségesnek tartjuk, hogy a költségvetési szervek tevékenységének ellátását olyan szervezet segíti, amely nem feltétlenül költségvetési körben működik (civil szervezet).

A párhuzamosan végzett szolgáltatások egyes esetekben gazdaságosabban szervezettek lehetnek, ha a párhuzamosságot sikerül megszüntetni.

Lehetséges a kapacitások jobb kihasználása annak érdekében, hogy a fajlagos ráfordítások csökkenjenek.

Megfontolható az egyes tevékenységek „piacosítása” úgy, hogy az alapfeladatok ne sérüljenek (vállalkozás engedélyezése).

- Intézmények belső világításának korszerűsítése:

Pásztó Városi Önkormányzatának intézményi területeinek világítását a SZA-CO Kft. felmérte és javaslatot tett a korszerűsítésükre.

A konstrukció hasonlít a közvilágítás-korszerűsítés megvalósításához, elméletileg a megtakarítás fedezetet nyújtana a bérleti díjra. A gyakorlatban a ELMIB által számított fogyasztás kb. négyszerese az intézmények világításból származó energiafogyasztásnak, így a tényleges megtakarítás a számítottak kb. ¼-e, ami éves szinten kb. 2 millió Ft-ot jelent. További megtakarítást jelenthet a karbantartási költségek csökkentése, valamint a korszerűsítés után felmért, lekötött teljesítménydíj csökkentése.

VI.

A szociális gondoskodás feladatai

Pásztó ugyan széles szociális intézményi hálózattal rendelkezik, de még mindig nem felel meg a szociális törvényben foglalt előírásoknak.

A hiányzó intézménytípusok közül megteremtendő a gyermekek átmeneti otthona. Ugyancsak biztosítandók az egyes intézményekhez tartozó létszám előirányzatok.

A törvényi előírásoknak megfelelően a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosításából adódó városi feladatokat is meg kell oldani.

A szociális gondoskodás egyes formáinak ellátásába lehetőség szerint a civil szervezeteket is be kell vonni, melyre maguk is hajlandóságot mutatnak. Ennek érdekében a városban működő karitatív, szociális gondoskodást végző szervezetek, egyesületek, alapítványok megerősödését elő kell segíteni.

1.) Intézmények:

- Az 50 férőhelyes idősek átmeneti otthona
A kistérségi fejlesztési program keretében 2001-ben kezdődött a pályázatok beadásával, a tervek elkészítésével, majd 2002-ben 70%-os támogatással megkezdődött a kivitelezés. 2003-ban az építkezés befejezésével és az intézmény belső berendezésével zárul a beruházás.

A szociális intézményi ellátórendszer keretében meghatározott kötelezettségeknél kiemelt feladat a Kistérségi Szociális Fejlesztési Program keretében megvalósuló és a közeljövőben induló Idősek Gondozóháza működtetésének – mind ellátói mind ellátotti létszám, valamint pénzügyi feltételek – biztosítása.

A már meglévő és működtetett szociális intézmények további fenntartását indokolja a lakosság korösszetételének alakulása, miszerint az időskorú népesség száma és aránya növekszik.

2.) Szociális ellátás:

A szociális ellátórendszer keretében az önkormányzati feladatkörbe tartozóan a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében, ismerve a lakosság szociális körülményeit, jövedelmi viszonyait a foglalkoztatás lehetőségeit valamint az e területen jelentkező igényeket, továbbra is számolunk a szociális támogatások fenntartásával.

Az eddigieknél szélesebb körben, összhangban a Képviselő-testület 151/2000.(VIII.1.) számú határozatával biztosítandó a pénzbeli ellátások helyett illetve mellett – az érintettek aktív bevonása mellett – a természetbeni segélyezés pl.: tűzifagyújtási akció szervezése, lehetősége.

A szociális törvény módosításával összhangban a helyi rendeleti feltételek elfogadását valamint a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat keretében adósságkezelési tanácsadás személyi feltételeinek megteremtését követően bevezetésre kerülhet az adósságkezelési szolgáltatás mint pénzbeli támogatási forma. A személyi feltételek megteremtését a Képviselő-testület 110/2003.(V.26.) számú határozatában fogadta el.

Az adósságkezelési szolgáltatás működtetése a tanácsadói tevékenységet végző létszám biztosításán túl az önkormányzatnál a szociális igazgatásban dolgozó köztisztviselők létszámának bővítését is szükségessé teheti.

Ez az új szociális szolgáltatás a lakhatással összefüggő hátralékok tartozások rendezésében nyújthat segítséget a rászoruló családoknak, akik készek és képesek tartozásuk részbeni rendezésére.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozáshoz kapcsolódóan megismerve a közösségi jogi előírásokat szükséges a szociális tárgyú helyi rendeletek felülvizsgálata. Legfontosabb változás a rendeletek hatályának (személyi) tekintetében várható, mivel a különböző szociális ellátásokat ki kell terjeszteni az EGT állampolgárok egy meghatározott csoportjára (Magyarországon munkát vállalókra és családtagjaikra, volt munkavállalókra).

3.) Gyermekvédelem

A gyermekvédelem körében kiemelt feladat a felnövekvő generáció egészséges testi, szellemi fejlődésének elősegítése.

A veszélyeztetett gyermekek családban történő nevelkedésének biztosítása érdekében Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal eddiginél szorosabban együttműködve szükséges a veszélyeztető körülmények feltárása, elhárítása.

Az óvodai és iskolai napközis gyermekek után a szülők által fizetett étkeztetési térítési díj csökkentése önkormányzati támogatás biztosításával.

Gyermek és ifjúságvédelmi ellenőrzések rendszeres szervezése az érintett oktatási, nevelési intézmények képviselői valamint a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, a Rendőrség munkatársainak bevonásával.

A hátrányos helyzetű rászorult családok hatékonyabb, célirányosabb támogatásának elősegítése érdekében – együttműködve a szociális tevékenységet végző civil szervezetekkel, Cigány Kisebbségi Önkormányzattal – szükséges az önkormányzati pénzeszközök bővítése a pályázati lehetőségek kihasználása által.

4.) Lakáskörülmények

Az emberek életminőségének megítélésénél a lakáskörülmények, lakhatási feltételek megteremtése is kiemelt cél kell, hogy legyen, ezért az elkövetkező években is foglalkozni kell a fiatalok lakáshoz juttatásának elősegítésével valamint a lakással rendelkező családok lakásmegtartási gondjaival. Ez utóbbit segíti a pénzellátásoknál jelzett adósságkezelési szolgáltatás.

A fiatal házasok első lakáshoz juttatásának támogatásáról szóló helyi rendelet általi támogatási formák megtartásával a továbbiakban is számolunk.

VII.

A Polgármesteri Hivatalt érintő fejlesztések

A Hivatal személyi és tárgyi feltételeinek biztosításához, a munkahelyi körülmények javításához az alábbiak szükségesek:

1.) Személyi feltételek:

A megnövekedett feladatokhoz megfelelő létszám biztosítása indokolt. A feladatok helyi szintre telepítésével sem az azt ellátó, sem az ahhoz kapcsolódó egyéb tevékenységet ellátó személyek járandóságai, illetve a dologi kiadások nincsenek arányban. Csak az okmányirodai, gyámhivatali, építéshatósági feladatok körzetközponti ellátása miatt duplájára növekedett az ügyiratforgalom, az iktatást, az

irattározást végzők létszáma változatlan. A túlterheltség, betegség miatti kiesés indokolta egy közmunkás bevonását e feladat végzéséhez.

A feladat ellátáshoz szükséges létszám évente a költségvetési rendeletben kerül meghatározásra. A köztisztviselők nagy része jelentős túlmunkát végez, ami anyagi okok miatt nem kerül ellentételezésre, ezért indokolt a lehetőségekhez képest megbecsülésük illetménykiegészítés és pótlékok további megtartásában.

A személyi állomány természetes cserélődése esetén törekedni kell:

- a szakirányú szakmai képesítéssel rendelkező
- felsőfokú végzettségű,
- nyelvtudással és számítástechnikai ismeretekkel rendelkező alkalmazottak felvételére.

Létszám bővítés indokolt az Okmányirodán, az Intézményirányítási Osztályon, a Szervezési Osztályon és az Adócsoporthál.

2.) Tárgyi feltételek:

A Hivatal elhelyezésére szolgáló épület zsúfolt, felújításra szorul. A több mint 30 éve épült ingatlan nyílászáróinak cseréje indokolt, a mosdók, WC-k felújításra szorulnak, az iratok elhelyezésére szolgáló irattár 1-2 éven belül betelik, a garázsok lassan életveszélyessé válnak, az irodabútorok nagy része több 10 éves stb. Az épület fűtését szolgáló radiátorok az épülettel egyidősek, a fűtés szabályozása nem lehetséges, az energiatakarékosság miatt indokolt lenne fűtésszabályzó beszerelése.

Ezen feladatokra az éves költségvetés elfogadásával anyagi eszközöket biztosítani szükséges.

Elengedhetetlen, hogy a Képviselő-testület foglalkozzon a hivatal épületének felújításával, bővítésével, az épület légkondicionálásával, mert az a további feladatok fogadására alkalmatlan, de a meglévők ellátása sem történik kultúrált körülmények között, emiatt számtalan esetben jogos kritika ér bennünket, az ügyfelek rosszulról panaszkodnak. Nincs megoldva, hogy az ügyfelek és a dolgozók teljesen elkülönített illemhelyet használjanak. Ide kapcsolódik az épület akadálymentesítésének a megoldása is.

A Hivatal technikai felszereltsége még elmarad a kor követelményeitől, de minden osztályon számítógépen dolgoznak, bár a programok egy részét újabbra kellene cserélni, indokolt lenne a munkát megkönnyítő újabb programok vásárlása.

A fénymásoló gépek lassan a teljesítményük határán lesznek, cseréjük, legalább egy nagyteljesítményű fénymásoló beszerzése 2004-ben indokolt.

Foglalkozni kell és egyre inkább anyagi eszközt biztosítani a számítástechnikai és irodatechnikai eszközpark felújítására, fejlesztésére, cseréjére (korszerű számítógépek, nyomtatók, fénymásolók, ügyfélhívó rendszer telepítése). Ezek nem öncélú beruházások lennének, hanem a munka hatékonyságát növelnék, esetenként akár élő munkaerőt is ki lehetne váltani.

3./ Speciális feladatként jelentkezik az Európai Uniós jogharmonizáció véghezvitele.

VIII.

Vállalkozásfejlesztés és munkahelyteremtés

További megfontolt, környezetbarát ipartelepítés indokolt elsősorban az önkormányzati tulajdonú ipari célú területek értékesítésével, illetve a rendezési terv által kijelölt egyéb ipartelepítésre alkalmas területekre irányuló befektetés-fejlesztési politikával, ennek kapcsán szoros együttműködésre kell törekedni az érintett magánföld tulajdonosokkal is.

Növelni kell a közhasznú foglalkoztatottak létszámát, megélhetési lehetőséghez juttatva a leghátrányosabb helyzetű családokat.

Segíteni kell a helyi kis – és középvállalkozásokat a támogatási, pályázati lehetőségek megismerésében, jobb használásába, a meglévő munkahelyek megtartásában.

A helyi adópolitika megfontolt változtatásai a kiszámíthatóság és megbízhatóság megőrzése érdekében, a stabil kiegyensúlyozott gazdasági környezet biztosítása. Ugyanez vonatkozik a helyi jogszabályalkotás stabilitására is.

Törekedni kell a hatósági engedélyezéseknél a gyorsított, soron kívüli ügyintézés biztosítására. Igény szerint hivatali részről is be kell kapcsolódnia a vállalkozók számára szervezett képzésekbe, tanácsadási-felkészítési programokba.

Fontos célkitűzés a város általános vonzerejének, versenyképességének a növelése annak érdekében, hogy minél vonzóbbá tegyük a befektetők számára.

A változó körülmények között is használható befektetés-ösztönzési koncepciót kell készíteni. Ennek kapcsán nagyobb hangsúlyt kell fektetni az önkormányzati lobbis és PR tevékenységre, az egységes városmarketingre és a helyi kommunikációs stratégiára, összefüggésben az idegenforgalom fejlesztésével, illetve a városi lakosság minél szélesebb körű tájékoztatásával is.

Rendszeres találkozások kellenek a vállalkozók teljes körével, a vállalkozásaik dinamikus fejlesztéséhez szükséges helyi segítségnyújtás lehetőségeiről.

Az önkormányzat közreműködik a hagyományos Pásztói Regionális Kiállítás és Vásár megrendezésében.

ÖSSZEGZÉS

Pásztó Város Gazdasági Programja a város középtávú jövőképeinek a felvázolását tűzte ki célul azzal a megszorítással, hogy számos részterület vonatkozásában az elmúlt évek során már megszülettek azok a részletes elképzelések /a teljesség igénye nélkül: lakásgazdálkodás, szociális ellátások, egészségügy, közoktatás, környezetvédelem/, melyek a Képviselő-testület által elfogadottak, így bővebb idézésük, átemelésük a jelen program keretei közé nem indokolt.

A program nem tekinti feladatának, hogy a város – mint egy komplex módon fejlesztendő egység, ahol egységben kell kezelni a fejlesztéseket – esetében az eltérő részletességű és időben eltérő megvalósíthatósági realitású célkitűzések között értékrangsort állítson fel, ezáltal a III/2. fejezetben megfogalmazottakon túli prioritásokat állítson fel, vagy határidőket ütemezzen.

Pásztó jövőképét röviden a város „piacképesebbé” tételében, egy nyílt, befogadó, egy aktív, kezdeményező, egy kreatív, megújulni képes és végül egy együttműködő, belső és térségi partnerségre egyaránt képes, vagyis sikeres város imázsának és élő gyakorlatának a megteremtésében lehet megragadni.

Ennek a ciklusokon túlmutató feladatnak a megvalósításához kérjük és igényeljük a városban működő szervezetek, intézmények, vállalkozások és minden tenni akaró pásztói, hasznosi és mátrakeresztesi lakos segítségét, egyúttal megköszönjük a program kidolgozása során beérkezett javaslatokat és észrevételeket.

Pásztó, 2003. november 6.

Pásztó Városi Önkormányzat
Képviselő-testülete